

escriptor, es una de las más interesantes personalidades del mundo intelectual catalán actual. Solamente una persona que reuniese sus condiciones hubiese podido plantearse el análisis exhaustivo y condensado que realiza en esta gran obra, útil tanto para el músico como para el historiador del arte. Si en muchos pasajes parece adoptar una cierta subjetividad al tractar diferentes tendencias estéticas y fenómenos no exclusivamente musicales, no por ello es menos válido su parecer, pues abre el camino a todo tipo de posibilidades y conclusiones, y, por qué no, incluso a discusiones que enriquecerán el panorama musical actual, que hoy en día se resiente a menudo del trato discriminado que recibe por parte de muchos historiadores del arte. Indudablemente no coincido con todos los planteamientos expuestos en estos libros, pero no por ello debo dejar de reconocer que nos encontramos ante un riguroso trabajo de extraordinario valor, capaz de introducirnos en el arte a través de la música que, como diría Soler, es «la voz más abstracta y más profunda de nuestra sociedad».

Albert Sardà

MESTRES DE L'ESCOLANIA DE MONT-SERRAT. Vol. IX: *Joan Cererols, obres completes*, V. Transcripció i estudi per David Pujol. Revisió i realització del continu per Ireneu Segarra. Introducció per Gregori Estrada. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, Monestir de Montserrat, MCMLXXXI, xxxij + 234 pp. de música + índex.

E. P. David Pujol (Pont d'Armente-

ra, 1894 —Medellin [Colòmbia], 1979) inicià la sèrie *Mestres de l'Escolania de Montserrat* amb la publicació dels tres primers volums de les *Obres Completes* de Joan Cererols (1618-1681), els anys 1930 (I, Salm i Himnes), 1931 (II, Misses) i 1932 (III, Villancets). Posteriorment aparegué el VII (IV de Cererols, Misses, a. 1975) i el IX (V de Cererols), que avui presentem als lectors, que comprèn antífones, salms, himnes, misses, motets, lletanies i villancets.

Ultra la transcripció de l'obra de Cererols, realitzada pel P. David Pujol, el P. Gregori Estrada, organista de Montserrat i President de la Societat Catalana de Musicologia, ha preparat una interessantíssima introducció, en la qual, a més dels nous aspectes biogràfics del compositor, hi aporta l'inventari general de la seva obra, amb abundosos detalls sobre la datació, tessitura, estructura vocal i instrumental, modalitat, contrapunt, harmonia, cromatisme, ornamentació i ritme; hi ha tanmateix una especial dedicació a l'estilística i a la problemàtica de les fonts i influències de la música de Cererols; el pròleg original del P. Pujol (1978) i l'índex alfabètic de tota l'obra de l'autor clouen la presentació.

Amb aquest volum resta enllestida la publicació de la música servada de Joan Cererols, d'una importància cabdal pel que fa al coneixement i valoració de la música catalana del segle XVII dins l'àmbit litúrgic i religiós. Seguint un criteri de just servei a la musicologia, i atenent a la possibilitat de noves troballes, hom hi ha inclòs encertadament les obres incompletes de l'autor, transcrivint-ne les parts servades.

Cal notar tanmateix la realització del continu, que el P. Ireneu Segarra ha dut a terme d'una manera senzilla i eficaç, seguint el disseny rítmic del baix. Els estudiosos i els intèrprets tenen a mà un

extraordinari document de treball, que honora les persones i les entitats que l'han posat al nostre abast.

Francesc Bonastre

MESTRES DE L'ESCOLANIA DE MONTSERRAT, Vol. X: *Anselm Viola, Obres completes*, I. *Missa Alma Redemptoris Mater*. Edició i introducció per Daniel Codina. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. Monestir de Montserrat, MCMLXXXI, xij + 176 pàgs. de música + índex.

La personalitat musical de P. Anselm Viola (Torroella de Montgrí, 1738-Montserrat, 1798), coneguda sobretot pel *Concert per a fagot*, és palesada novament amb la publicació de la *Missa Alma Redemptoris Mater*, a cura del P. Daniel Codina, seguint la transcripció que en feu el P. Eugeni Quintana l'any 1966.

Anselm Viola i Narcís Casanovas representen a Montserrat els testimonis de l'adopció del classicisme, iniciat ja pel P. Josep Antoni Martí (1719-1763). L'abandó progressiu dels mòduls estructurals del Barroc i l'adveniment de la nova sensibilitat musical, arriben fins i tot a la música litúrgica, tal i com se'n és evidència amb la missa present. La funció d'un esquema instrumental estable (Vl. 1/2, Ob. 1/2, Fl. 1/2, Tpa. 1/2, Ac.) i el paper simplement reforçador del segon cor, al costat d'un primer cor concertant (Ti, A, T, B); l'estructura de l'esquema formal i l'opció definitiva sobre l'ús conscient de la tonalitat, fan que puguem considerar l'esmentada

missa com un preuat exponent del classicisme nostrat.

El P. Daniel Codina dedica unes pàgines d'introducció a l'obra, destacant entre altres dades el testimoni de Ferran Sors sobre la figura musical d'Anselm Viola. Per altra banda, és analitzada l'estructura de la missa, amb detalls d'interpretació i mostrant els criteris de l'edició.

Ens felicitem de la publicació, que obte la sèrie de les *Obres Completes* del P. Anselm Viola, esperant nous volums que ens donin a conèixer la seva producció, fonamental per al coneixement de la música catalana del s. XVIII.

Francesc Bonastre

FRANCESC BONASTRE I BERTRAN, *Estudis sobre la Verbena (La Verbena a Catalunya durant els segles XI-XVI)* (Tarragona: Publicacions de la Diputació de Tarragona, 1982)

Salió, por fin, la edición del importante trabajo del Profesor Francesc Bonastre sobre la *Verbena a Catalunya durante els segles XI-XVI*, trabajo cuya trascendencia e importancia conocíamos desde hace por lo menos diez años, extrañándonos que permaneciese inédito. Que haya tardado tanto en salir a la luz es un ejemplo más de la precaria situación que sigue teniendo la Musicología en nuestro país y de la situación de francotiradores y pioneros en que, todavía hoy, se siguen moviendo sus protagonistas.

Pero terminemos con el capítulo de las lamentaciones y pasemos al del jubilo, para celebrar que ya esté a disposición de la Musicología internacional la notabilísima aportación del Dr. Bonas-